

Flora- en faunatoets bestemmingsplan Garyp 2013

Planbeschrijving

Het plangebied omvat de bebouwde kom van Garyp inclusief bebouwing langs de Gravinneloane, de Easterein 10, 39, 41, 43, Westerein 1 – 11 en 4- 12, het bedrijventerrein aan de Eendrachtsweg, bebouwing langs de Mounehoek (tot nr 42).

Het bestemmingsplan beoogt conservering van de bestaande ruimtelijke situatie. Daarom geeft deze toets aan welke soorten in het plangebied mogelijk voorkomen. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal de aanwezigheid van deze soorten onderzocht moeten worden.

Werkwijze

De meeste informatie over beschermde natuurgebieden en flora en fauna is ontleend aan het Ecologisch Ontwikkelingsplan Tytsjerkseradiel 2009, aangevuld met gegevens uit rapporten, die betrekking hebben op Garyp. Het plangebied is te voet verkend om de biotopen, die geschikt zijn voor (beschermde) soorten toe te voegen aan de soorten, die volgens de genoemde literatuur eerder in het veld zijn vastgesteld.

Gebiedsbeschrijving (biotopen)

Garyp ligt op een dekzandrug aan de rand van het Drents Plateau en grenst aan veengronden, die in de natuurlijke laagte van de Wiide Ie (en het Margrietkanaal) liggen. De vijver aan de Gravinneloane ligt nog net in moerige (veen)grond. Ten oosten van Garyp is onder het dekzand een keileemlaag aanwezig, onder Garyp zelf en naar het westen toe ontbreekt deze weinig waterdoorlatende laag. Aan het Feanhûsterpaad ligt een vijver met natuurlijke oever.

Van de uitgestrekte heidevelden, die het landschap tot in de 19^e eeuw bepaalden is niets meer over. De noordwest – zuidoost opstreckende verkaveling ligt haaks op de laagte van de Wiide Ie. Langs de sloten staan op de zandgrond elzensingels, deels lang niet gekapt, deels in de gebruikelijke kapcyclus van ca. 20 jaar. Er zijn vrij veel singels verdwenen, deels door verwaarlozing en deels doordat ze zijn vervangen door bosstroken tijdens de ruilverkaveling Garyp – Wartena in de jaren vijftig van de vorige eeuw. Binnen de bebouwde kom staan singels in het openbaar groen. Bij Koutenburg, rond de sportvelden en de tennisbaan, de Ljippenstal en de Ds Minnemawei liggen bosstroken bos. Midden in het dorp liggen enkele (onbebouwde) weilanden. De kans op het aantreffen van beschermde soorten in bovengenoemde biotopen het grootst. Ook staan er in het dorp diverse (monumentale) oude beuken en eiken met holten, die mogelijk door vleermuizen of vogels bewoond worden.

Gebiedsbescherming

De Natuurbeschermingswet 2005 bepaalt de bescherming van natuurgebieden, zoals de Europese Habitat- en Vogelrichtlijngebieden, die deel uitmaken van Natura 2000, de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur en natuurgebieden buiten de EHS. Deze bescherming houdt bij Natura 2000 gebieden niet op bij de grenzen van de natuurgebieden, omdat sommige doelsoorten elders foerageren (eten). De grenzen van de EHS liggen deels nog niet vast, maar omdat de omstandigheden voor de totstandkoming van de EHS niet mogen verslechteren, mogen in de zoekgebieden voor de EHS geen ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, die ongunstig zijn voor de natuur.

Het Natura 2000 gebied en nationaal park De Alde Feanen ligt ca. 2 km ten zuidwesten van het dorp. De Meervleermuis is een doelsoort, die 's nachts foerageert in de Alde Feanen, maar overdag in gebouwen verblijft. Volgens onderzoek uit 2005 zijn er geen verblijfplaatsen van de Meervleermuis in Garyp aanwezig.

Langs de zuidelijke oever van het Margrietkanaal ligt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en tevens Robuuste natte as, bedoeld voor soorten als de otter, noordse woelmuis en de

zilveren manen (vlinder). De verbinding moet nog voor deze doelsoorten worden begrensd en ingericht. Er ligt ruim 1 km tussen de EHS en de bebouwde kom. De eerder genoemde bosstroken zijn in eigendom en beheer van Staatsbosbeheer. Enkele bosstroken grenzen aan het dorp.

Soortbescherming

Binnen de grenzen van het bestemmingsplan zijn door de Flora- en faunawet beschermde soorten aanwezig, waarmee rekening gehouden moet worden. Algemeen geldt de zorgplicht: er moet voorafgaand aan werkzaamheden worden nagegaan waar dieren voorkomen omdat het doden of verwonden van dieren niet is toegestaan. De mate van bescherming kent 3 categorieën van licht tot zwaar.

Categorie 1 beschermde soorten.

Hiervoor geldt in het geval van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling.

Diverse kleine zoogdieren (egel, wezel, hermelijn), amfibieën (kikkers, pad) kunnen in rommelige hoeken van tuinen of opslagterreinen voorkomen.

Categorie 2 beschermde soorten.

Hiervoor geldt, dat er alleen met een gedragscode gewerkt mag worden. Voor verschillende soorten werkzaamheden (zoals baggeren, bouwrijp maken, etc) zijn gedragscodes gemaakt. In de Eendrachtvaart is de kleine modderkruiper (kleine vissoort) aangetroffen.

Recent is de steenmarter van de categorie 2 lijst afgevoerd.

Categorie 3 beschermde soorten.

Hiertoe behoren alle soorten vleermuizen. Zoals eerder genoemd heeft het onderzoek naar de Meervleermuizen uit 2005 geen andere vleermuizen aangetoond. Maar dit kan intussen veranderd zijn en vooral de algemenere soorten, die in gebouwen verblijven vinden in Garyp volop mogelijkheden (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger). Daarom zal er bij sloop van gebouwen moeten worden beoordeeld en zo nodig onderzocht of er verblijfplaatsen zijn. Omdat deze soorten foerageren langs elzensingels en bomenlanen (en deze routes daartoe beschermd worden) zal ook bij het kappen gekeken moeten worden of er (bereikbare) alternatieve routes aanwezig zijn.

Vogels

Broedende vogels zijn beschermd (met hun nest). De nesten van soorten, die jaarrond nesten bewonen zijn jaarrond beschermd (zoals mussen, roofvogels en kolonievogels). In het dorp leven vooral zangvogels (waaronder mussen) en watervogels.

Binnen het plangebied komen voor zover nu bekend geen beschermde planten, vissen en insecten voor.

Conclusies en aanbevelingen

In de bestaande situatie moet er met enkele (zwaar) beschermde soorten dieren rekening gehouden worden, namelijk enkele soorten vleermuizen. Daarom is bij ingrepen, die van invloed kunnen zijn op hun voortbestaan (zoals slopen) nader onderzoek noodzakelijk.

Omdat broedende vogels beschermd worden mogen er in de broedtijd (voor de meeste soorten van 15 maart tot 15 juli) geen nesten verstoord worden. Voor soorten vogels, die hun nest jaarrond bewonen (zoals mussen) zijn mitigerende maatregelen nodig (zoals het aanbieden van alternatieve nestmogelijkheden). Nesten kunnen voorkomen in bomen, struiken, op de grond, aan de waterkant, maar ook in/aan gebouwen.

27 september 2011, Frank Kwant.